

Ifrågasatt utrikespolitik

Quo vadis? Det bekanta uttrycket karakteriserar numera svensk utrikespolitik.

Detta konstaterande är i sig en smula förvånande. Om det är något område av politiken som Olof Palme ägnat ett lidelsefullt och engagerat intresse så är det just utrikes frågor. Allmänt väntades det att den socialdemokratiska regeringens utrikespolitik skulle komma att ligga i statsministerns händer, oavsett utrikesministerns namn.

Efter höstmånadernas förvirring på det utrikespolitiska fältet finns det snarare anledning att konstatera att kockarna blivit alldeles för många. Maj Britt Theorin firar sin nya ambassadörsvärdighet genom att lansera sin egen linje i fråga om innehåll i och utsträckningen av en nordisk kärnvapenfri zon. Det teorinska utspelet väcker berättigat rallder såväl hemma som utomlands. Fru Theorin talar därefter osanning inför Sveriges riksdag.

Utrikesminister Bodström återtar uppmärksamheten genom att söka förändra grundvalarna för svensk utrikespolitik. Sverige skall inte längre kritisera andra länders "system" utan endast enstaka företeelser och händelser som vi ogillar. Att utrikesminister Bodström på detta sätt skickligt söker systematisera den socialdemokratiska benägenheten att blunda för diktaturerna i öst men kritisera så fort tillfälle ges västerut, är han kanske själv inte ens medveten om. Men detta blir naturligtvis det praktiska resultatet av Bodström-doktrinen om den fick gälla.

I det strida nyhetsflödet i väst som även sveper över mer eller mindre osympatiska latinamerikanska militärdiktaturer finns det gott om enstaka händelser

att kritisera. I de järnhårda diktaturerna i öst är emellertid förtrycket och systemet sådant att "händelser" sällan når internationella massmedia. En god illustration till opinionsbildningens skilda villkor är en jämförelse mellan nyhetsbevakningen av Vietnamkriget och de spridda rapporter som nu når ut från krigets Afghanistan.

Bland de många kockarna har även statssekreteraren för biståndsfrågor utmärkt sig. Han söker nya definitioner på begreppet frihet och vill därmed förklara bort de misstankar om tvångsarbete som föreligger i samband med SIDA-stödda projekt såväl i Laos som Vietnam.

Även avsaknaden av en kock bör noteras. I en tid av växande protektionism och handelshinder är det olyckligt att hela hösten fått gå utan att en särskild handelsminister utsetts.

Förvirringen i och kring den svenska utrikesledningen har lett till skarpa reaktioner såväl på hemmaplan som i utrikes huvudstäder. Lennart Bodström och Pierre Schori lär vid sitt besök i Oslo ha undfågnats med mycket hårda ord av statsminister Willoch. I FN har kritiken haglat över Sverige från såväl USA:s som vissa latinamerikanska staters sida.

Kritik kan Sverige tåla om vi slåss för en riktig och rättvis sak. Den irritation som uppstått i vår omvärld under hösten har emellertid mer att göra med den inrikes-utrikespolitik som socialdemokraterna nu får möjlighet att föra i regeringsställning.

Fredsopinionen skall fångas in i socialdemokratiska garn. Vänstern skall lyckas liggöras genom en anti-amerikansk Latinamerikapolitik. Det är inte fasthet och konsekvens på demokratins och frihe

tens grund som förlänar Sverige den utländska kritiken. Det är i stället återgången till en opportunistisk utrikespolitik, där applåder söks från vissa håll.

Vi lever i en orolig värld. Spänningen i det nordiska närområdet har ökat. Vårt beroende av EG tilltar. Sverige har inte

råd att offra sin utrikespolitiska trovärdighet. I synnerhet inte för en dålig sak. Regeringen bör besinna sitt ansvar. Regeringen är regering inte bara för Stockholms arbetarekommun utan för hela nationen.